

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 17 Haziran 2014
Sayı: 25786

46242

11.Haziran 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Sn. Lütfi Elvan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Şafak PAVEY
CHP İstanbul Milletvekili

Türkiye'de de büyük bir şirket olan İngiltere çıkışlı Vodafone GSM temelli mobil iletişim kuruluşu, 6 Haziran 2014 tarihinde açıkladığı şeffaflık raporunda; faaliyet gösterdiği ülkelerdeki hükümetlerin talebi (ve/veya baskısı sonucu) kişi özel hayat dokunulmazlığı ve gizliliği ilkesini çiğnediğini açıklayan bir açıklama yaptı.

Bu açıklamaya göre Vodafone; dünyada 29 büyük ülkede faaliyet gösteriyor. Bütün bu ülkelerde, Vodafone' nun telekomünikasyon hattına polis ve istihbarat görevlileri doğrudan hatta girip dinleme yetkisine sahipler. Daha açık deyiimi ile bazı ülkelerde polis ve/veya istihbarat Vodafone müşterisinin telefon ve web iletişimine doğrudan bağlantılı.

Ancak bu ülkelerden birçoğunda polis ve istihbarat kurumları mahkeme kararı olmadan söz konusu hattı dinleme kararı alamıyorlar. Şirketin açıklamasına göre dinlemeden kasıt sadece telefon dinlemek değil; mesaj izlemek, e-mail veya internet ortamında ki yazışmaları da takip etmek.

Yine şirketin aynı açıklamasından öğrendiğimize göre; hangi ülkelerin bu güçlere sahip olduğunun (hukuk çerçevesinde bile olsa ya da hukuksuz olarak sahip olduğunun) açıklanması yasal değil. Açıklamadaki en korkunç bölüm ise, bu 29 ülkeden 6'sının, kalıcı olarak dolaysız dinleme gücüne sahip olması. Yani hem yasal, hem de teknolojik olarak, her zaman korkunç bir yetki ya da yetkisizlikle dinleme ve izleme halindeler.

Şirket; hizmet verdikleri ülkelerde "Milli güvenlik ve kamu güvenliğini korumak için tasarlanmış," yasalara uymak zorunda kaldıklarında, müşteri gizliliği değerlerini ihlal

ettiklerini de açıklamış oldu. Ancak kendisinden bu ihlalleri yürütmesini isteyen ülkeleri; bu ülkelerdeki gözetim yöntemlerinin açıklanmasını yasaklayan yasalar gereği açıklayamayacağını duyurdu.

Özetle; kuruluş şeffaflık raporuyla bazı ülkelerde neden şeffaf olamayacağını açıklamış oldu: Müşteri hakkı ihlal edilebilir ama baskıcı hükümetlere vermeye mecbur kalınan anahtarın hareketiyle telefon iletişim bilgilerine erişmek gibi görülmemiş ve korkunç istekleri ifşa edilemez. Çünkü rapora göre: Şeffaflıkta ana zorluk, farklı ülkelerde farklı yasalar, farklı talepler olmasında kilitleniyor.

Bu durumda aşağıdaki sorularımın cevaplanması temel hak ve özgürlüklerimizin ihlali açısından çok acil ve önemlidir:

- 1- Türkiye, Vodafone şirketinin işaret ettiği bu 29 ve 6 ülke arasında mıdır?
- 2- Eğer bu 29 ve 6 ülkeden biriye hangi yetki ve kanun maddesine dayanarak ya da hangi yetkilinin emriyle bu korkunç temel hak ve özgürlükler ihlalini yapmaktadır?
- 3- Eğer bu 29 ve 6 ülkeden biriye hangi yetki ve kanun maddesine dayanarak bu korkunç temel hak ve özgürlükler ihlalini hangi tarihten bu yana ve hangi kurumlar üstünden (emniyet, MİT gibi) yapmaktadır?
- 4- Bu ihlal deşifre olduğuna göre hükümet Vodafone şirketine baskı yapmaktan vazgeçip, müşterilerinin izlenmesine son verecekler midir?
- 5- Türkcell, Avea gibi diğer GSM temelli mobil iletişim kuruluşlarıyla aynı dehşetengiz izleme ve dinleme sistemi anlaşması yapılmış mıdır?